Nr. 86. Kraków, wtorek 6 maja 1919. Rok I[illegible]

DZIENNIK POLSKI

ORGAN DEMOKRATYCZNY I NARODOWY, POŚWIĘCONY SPRAWIE WOLNEJ ZJEDNOCZONEJ RZPLTEJ. — WYCHODZI CODZIENNIE O GODZ. 6-tej RANO
CENA NRU W CAŁEJ POLSCE 40 hal. PRENUMERATA 10 K., A Z PRZESYŁKĄ LUB ODNOSZENIEM 12. K. MIESIĘCZNIE.
REDAKCYA: UL. KARMELICKA L. 16. TELEFON NR. 3364. — ADMINISTRACYA: UL. SZPITALNA 36. TEL. 1385.

Nowy zamach na Clemenceau.

Wiedeń. (PAT). Wied. Biuro kor donosi z Paryża: Reuter donosi: W pobliżu mieszkania prezydenta ministrów Clemenceau aresztowano 19-letniego młodzieńca nazwiskiem Cornillon u którego znaleziono mały sztylet i broszurę anarchistyczną. Zeznał on, że zamierzał **zamordować prezydenta ministrów** Clemenceau.

Nieprzejednane stanowisko rządu czeskiego wobec Polski.

Warszawa, 4 maja. (Tel. od koresp.). Od osoby, przybyłej właśnie z Pragi korespondent Wasz dowiaduje się: Pogłoski, jakoby sfery rządzące w Czechach skłaniały się do ugody z Polakami, nie polegają na prawdzie. **Ani Masaryk ani tem więcej Kramarz i Benesz nie chcą słyszeć o porozumieniu się z Polską**, a wszelka dyskusya z nimi w sprawie Śląska, Spiszu i Orawy jest niemożliwa.

Inne stanowisko zajmuje grupa posłów centrowych i z lewicy, którzy wobec grożącego niebezpieczeństwa od strony Niemców skłaniają się do zgody polsko-czeskiej. Koła te **przewidują także znaczne trudności mogące się wyłonić na Słowaczyźnie i w kwestyi irredenty niemieckiej**, co również wpływa na ich pojednawczość. Sfery rządowe dążą do ścisłego związku z Ukraińcami: przez stosunki z „zachodnią Ukrainą“ spodziewają się zapewnić sobie stały import zboża, bydła i nafty, a uzyskać dla Czech nowy rynek zbytu.

Gazety czeskie w ostatnich czasach zajęły stanowisko przeważnie umiarkowane wobec Polaków.

—o—

Przed podpisaniem preliminaryi pokojowych.

Wiedeń. (PAT). B. kor. donosi z Wersalu o obradach konferencyi paryskiej: Niemcy na polu finansowem mają się zobowiązać do **złożenia zadatku 125 miliardów franków**, na całą sumę odszkodowania, która oznajmioną będzie w dniu 19 maja 1921.

Praga. (PAT). „Prawo Lidu“ zamieszcza artykuł socyalistyczny Nemeca, który wyraża przekonanie, że dziś jest już pewnem, że koalicya będzie wymagała, aby państwa powstałe na obszarze dawnych Austro-węgier, **przyjęły zobowiązanie zapłacenia długów wojennych Austro-węgier.** Tymczasem **zażądała już koalicya, aby republika czesko słowacka objęła część długu przedwojennego monarchii**, wedle klucza ludności, a więc 25 procent. Nemec zauważa, że jeżeli koalicya zechce zastosować ten sam klucz także i co do innych długów byłej monarchii natenczas **położenie finansowe Czech będzie rozpaczliwe.**

Wręczenie preliminaryi Niemcom opóźnia się.

Wiedeń. (PAT). „N. fr. Presse“ donosi z Wersalu: **Wręczenie traktatu pokojowego zostało znów odroczone.** Dzienniki paryskie, jako najwcześniejszy termin wręczenia warunków pokojowych, wymieniają **środę**. Hr. Brockdorff Rantzau ma założyć protest przeciw temu odraczaniu. **Rada trzech ustaliła wczoraj granice Niemiec. Niemcy muszą się zobowiązać nie rozszerzać się poza te granice, a także zawarcie traktatu z Rosyą ma być Niemcom uczynione niemożliwem.** Niemcy muszą ogłosić swe desinteresement co do wszystkich przyszłych traktatów koalicyi z Rosyą i byłymi sprzymierzonymi Niemiec. W ten sposób ma być **uniemożliwione przyłączenie niemieckiej Austryi do Niemiec.**

Niemcy muszą się wyrzec dawnych przyjaciół.

Paryż. (PAT). Radio wied. kor. Prezydent Wilson, Clemenceau i Lloyd George odbyli wczoraj przedpołudniem i popołudniu posiedzenie. Ustalili oni postanowienia preliminarza pokojowego na mocy których **Niemcy zobowiązują się** ogłosić swoje desinteresement co do umów, które koalicya ewentualnie ułoży z Rosyą i z byłymi sprzymierzeńcami Niemiec, mianowicie z Węgrami, Bulgaryą i Turcyą.

30 delegatów Austryi jedzie do Paryża.

Wiedeń. (PAT). „N. W. Tagblatt“ dowiaduje się, że w imieniu niemieckiej Austryi wyjedzie do Saint Germain **30 delegatów pod przewodnictwem Franciszka Kleina.**

Wiedeń. (PAT). „N. Wiener Tagblatt“ pisze, że w pertraktacyach pokojowych między koalicyą a niemiecką Austryą wielką rolę będą odgrywały **kwestye kolejowe.** „Tagblatt“ sądzi, że ententa zamierza żądać dla siebie **osobnej kontroli linii kolejowych**, nie tylko z Tryestu i Rjeki do Wiednia, **ale także i z Wiednia do Polski.**

Sonnino i Orlando wracają do Paryża.

Berlin. (PAT). „Lokal Anzeiger“ donosi z Genewy: W Paryżu oczekują wprawdzie z pewnością powrotu Sonnina i Orlanda w niedzielę, jednakże powód ich powrotu jest głównie ten, że **Włochy nie chcą, aby w chwili wręczenia Niemcom preliminarza pokojowego, nie było ich przedstawicieli w Paryżu.** Długość pobytu Sonnina i Orlanda w Paryżu zależeć będzie od tego, czy Wilson okaże się skłonnym zgodzić się w kwestyi Adryatyku na dwa ważne punkty kompromisu.

—o—

Monachium całkowicie uwolnione od bolszewików.

Berlin. (PAT). Biuro Wolffa donosi z Monachium pod datą 4 bm.: Wojska pruskie obsadziły dworzec kolejowy. *Miasto zostało całkowicie obsadzone przez wojska rządowe.*

Monachium. (PAT). Po czterech tygodniach ukazały się dziś po raz pierwszy gazety mieszczańskie. Wszystkie dają wyraz radości z powodu oswobodzenia z pod jarzma komunistycznego. W całej Bawaryi *ogłoszono stan oblężenia. W Monachium ogłoszono stan wojenny.* Domy w mieście dość ucierpiały w czasie walk. Policya, którą komuniści usunęli siłą, rozpoczęła z powrotem służbę.

—o—

Ostatnie dni bolszewickich Węgier.

Wiedeń. (PAT). „N Fr. Presse“ donosi: W kołach politycznych dobrze poinformowanych twierdzą, że między ententą a mieszczańskimi politykami węgierskimi toczą się rokowania w sprawie ustanowienia na Węgrzech mieszczańskiego demokratycznego ministerstwa przy współdziałaniu socyalnych demokratów. Omawianą jest także sprawa ponownego zwołania sejmu węgierskiego, który dotychczas nie jest rozwiązany. Jako prezydenta ministrów wymieniają hr. Bathyanyego.

Wiedeń. (Tel. wł.) „Neue Freie Presse“ donosi o **rokowaniach** budapeszteńskiego rządu z wiedeńską komisyą koalicyjną **w sprawie kapitulacyi madziarkich bolszewików.** Węgry proszą, aby obszary opuszczone przez nich za linią demarkacyjną czeską zostały obsadzone przez **wojska włoskie.** Komisya włoska ma się w tej sprawie porozumieć z gen. Pizzioni w Pradze.

Życzenie, aby **Budapeszt** zajęły wojska włoskie, nie może być uwzględnione, gdyż — zdaniem Komisyi włoskiej — Budapeszt leży w sferze **interesów francuskich** i należy do terenu operacyjnego francuskiej armii armii bałkańskiej.

Jak bolszewicy rzucają pieniądzmi.

Wiedeń. (PAT). Komunikat rządowy donosi, że węgierski komisarz ludowy spraw zagranicznych Bela Khun upoważnił wyraźnie rząd niemiecko-austryacki do przeszukania budynku poselstwa węgierskiego w Wiedniu i dokonania tam czynności, które będą potrzebne w toku dochodzeń. Na podstawie tego upoważnienia wkroczyła policya wiedeńska do gmachu poselstwa węgierskiego i usunęła oficerów węgierskich, którzy się tam znajdowali. Komunikat urzędowy zapowiada, że przeciw oficerom tym będzie wytoczone śledztwo. W uzasadnieniu swego postępowania stwierdza rząd niemiecko-austyacki, że nie może ścierpieć aby dokonywano gwałtów na poselstwie, które jest dotychczas akredytowane w Wiedniu. Dzienniki wiedeńskie donoszą, że podczas rewizyi, której dokonali oficerowie węgierscy, w poselstwie stwierdzono, że przed dwoma tygodniami było w poselstwie 200 milionów koron (przeważnie składały się na te sumy franki złote). Pos. Fenyce wydawał pieniądze na prawo i na lewo dając je rozmaitym agitatorom rumuńskim i rosyjskim, do wysokości 100.000 koron nawet bez pokwitowania.

Walki polskich wojsk.

Warszawa. (PAT). Komunikat sztabu generalnego z dnia 4 maja:

Front galicyjski: Zwykła działalność bojowa na całym froncie. Przy odparciu ostatnich ataków nieprzyjacielskich na odcinku wschodnim Lwowa odznaczyły się drużyny lotnicze pod dowództwem kapitana pilota Bastyra. Lotnicy, zniżając się ze swymi aparatami do 200 m. zmusili nieprzyjaciela do opuszczenia zajmowanych pozycyi.

Front wołyński: W uporczywej walce pod Bełzem *wyparto nieprzyjaciela z Ostrobuża i Domaszowa*, biorąc jeńców, jeden karabin maszynowy oraz dużo amunicyi.

Front litewsko-białoruski: Jeden z naszych oddziałów uderzył na wschód od Berezyny Niemeńskiej, otoczył oddział bolszewicki z trzech stron, wpędził w błota, biorąc przytem jeńców, dwa karabiny maszynowe i znaczną ilość materyału wojennego.

W zast. szefa sztabu gen. *Haller*, pułk.

Tyrol w przededniu obwołania się samoistnem, neutralnem państwem.

DALSZY ROZPAD AUSTRYI. JAK ZADOWOLIĆ WŁOCHY? DELEGACI AUSTRYACCY W PARYŻU. AUSTRYI NIE BĘDZIE WOLNO POŁĄCZYĆ SIĘ Z NIEMCAMI. —

Wiedeń. (Tel. wł). Z Innsbrucka donoszą: Dnia 3 maja o godz. 5 po południu nastąpiło otwarcie sejmu tyrolskiego, który wszystkimi głosami stronnictw burżuazyjnych przeciw głosom socyalistów powziął następującą uchwałę:

„Sejm tyrolski wzywa rząd krajowy, aby zawiadomił konferencyę pokojową w Paryżu, że Tyrol postanowił korzystać z prawa samostanowienia narodów, proklamowanych przez Wilsona, jako podstawa sprawiedliwego pokoju — i obwołać terytoryum niemieckie i lakyńskie Tyrolu aż do przełęczy Salurn samoistnem demokratycznem i neutralnem państwem, jężeli w ten sposób może zostać uratowana jedność terytoryum tyrolskiego. Odpowiada to życzeniom narodu pragnącego trwałego pokoju a ma na celu uniemożliwienie wysuwania argumentów militarnych, które rzekomo czynią konieczną aneksyę niemieckiej części Tyrolu południowego.

Sejm oświadcza, jednak zarazem, że gdyby mimo to w drodze gwałtu odcięto Tyrol południowy, resztującej części Tyrolu nie pozostałoby nic innego jak w interesie swej gospodarczej żywotności połączyć z **Republiką niemiecką**“.

Po przemówieniach przedstawicieli wszystkich stronnictw i szefa rządu Schraffa — posiedzenie zostało zamknięte.

Jeszcze przed posiedzeniem zebrał się przed gmachem sejmowym kilkotysięczny tłum, złożony z socyalistów, który wysłał delegacyę do szefa rządu z zapytaniem, czy **istotnie Tyrol będzie obwołany samoistną republiką?** P. Schrafel odpowiedział, że nie chodzi o natychmiastową proklamacyę odrębności, lecz że proklamacya taka nastąpi, jeżeli w inny sposób nie będzie można uzyskać rękojmi **niepodzielności Tyrolu**.

* * *

Rozpad Austryi postępuje dalej. Także polityczy tyrolscy zrywają z dawną Austryą, ale zarazem zwracają się stanowczo przeciw propagowanemu **przez socyalistów i sfery giełdowe w Wiedniu połączeniu się Austryi z Niemcami, właściwie z Prusami.**

Uchwała tyrolska jest silnem **zaszachowaniem Włoch i może dużo kłopotu sprawić konferencyi pokojowej.** Proklamowanie Tyrolu samoistnem neutralnem państwem może być na rękę koalicyi, bo krzyżuje plany socyalistów niemieckich. Ale jak wówczas zaspokoić żądania Włoch?

* * *

Wiedeń. Najwyższa rada państw sojuszniczych i sprzymierzonych uchwaliła zaprosić delegatów austryackich do zaopatrzenia się w pełnomocnictwa i przybycia w poniedziałek dnia 12 maja do miejscowości Saint Germain en Laye celem zbadania (Pruefung) warunków pokojowych. „N. Fr. Presse“ zwraca uwagę na różnicę zaproszenia wysłanego do delegatów niemieckich i do delegatów niemiecko-austryackich. Z berlińskimi delegatami koalicya chce pertraktować (verhandeln), austryackim zaś delegatom proponuje tylko badanie warunków pokojowych. Między badanie ma pertraktowaniem zachodzi istotna różnica.

Wiedeń. (PAT). „N. Fr. Presse“ donosi, że rząd wiedeński wyraził swą zgodę na wczorajszą uchwałę sejmu tyrolskiego.

Rusin referentem w Ministerstwie Spraw Wojskowych.

Warszawa. 4 maja. (Tel. od koresp.) W departamencie gospodarczym Ministerstwa Spraw wojskowych funguje jako referent działu wyekwipowania p. Włodzimierz Pietruszewicz (tak się obecnie nazywa) właściwie Wołodymir Petruszewycz, który ma być bratem Petruszewycza, głośnego działacza ukraińskiego i b. posła, znanego z wrogich wystąpień przeciw Polakom.

Jeśli pod naciskiem opinii publicznej spensyonowano pułk. intend. Zawrzila, (którego działalność jako szefa intendantury w Legionach polskich była owocna) dlatego, że jest narodowości czeskiej — łatwo zrozumiemy zaniepokojenie publicznej opinii, widzącej, że tak bardzo odpowiedzialne stanowisko znajduje się w rękach co najmniej, niepowołanych.

Teror socyalistów.

Siersza, 2 maja.

W tut. kopalni Rada robotnicza górników zażądała od Zarządu kopalni **usunięcia od robót 2 górników:** Antoniego Koffera i Michała Pachowicza. Rada rob. działała tu w myśl intencyi posła **Rejdycha**, a jedyną winą wymienianych wyżej robotników jest to, że **nie chcą należeć do socyalistycznej organizacyi.** Zarząd kopalni słucha pokornie rozkazów Rady robotn.

SOCYALIŚCI ROZBIJAJĄ WIĘZIENIA I UWALNIAJĄ BANDYTÓW.

Krzeszowice, 2 maja.

Dnia 1 maja poszli tutejsi socyaliści pod wodzą **posła Rejdycha** do Tenczynka i tam odbyli zgromadzenie a następnie szeroką zabawę na którą poszło 20 litrów spirytusu, poczem wrócili do Krzeszowic, gdzie dali upust swemu podnieceniu, **rozbijając więzienia tut.** Sądu i wypuszczając **ośmiu niebezpiecznych zbrodniarzy**, którzy uwolnieni przez towarzyszy, rozbiegli się po okolicy. Z ganku w Sądzie **przemawiał p. poseł** Rejdych i panna Ada Markowska, wygłaszając do robotników **podburzające mowy.** Dochodzenia są w toku.

(Rejdych jest maszynistą górniczym i posłem, należącym do P. P. S.).

Projekt ankiety walutowej.

Otrzymujemy następujące pismo, któ e ze względu na aktualność poruszanej sprawy zamieszczamy:

Prasa galicyjska bardzo nieśmiało poczęła omawiać cały splot zagadnień walutowych, wystąpiły naprzód banki i dyrektorzy banków — i to wedle mego zdania zupełnie niefortunnie. Panowie pierwsi poruszyliście tę sprawę od redakcyi i dopiero obecnie opinia publiczna rozpoczęła się w prasie wypowiadać.

Przedmiot dyskusyi jest tak doniosły, że nie powinno się jej przez przedwczesną decyzyę Sejmu zamknąć, raczej o miesiąc sprawę przeciągnąć, a załatwić ją jaknajlepiej, aniżeli ominąć bodaj jeden ze słusznych argumentów.

Dlatego przyszedłem do przekonania, że w tej sprawie należałoby właściwie urządzić ankietę z następującemi mniej więcej pytaniami:

1) Czy mamy wprowadzić polską walutę bankową, czy też pieniądz papierowy państwowy?

2) Jaki ma być stosunek waluty polskiej do obiegowych analów austryackich, niemieckich i rosyjskich?

3) Czy gotówka ma być tak samo traktowana jak wierzytelności?

4) Jaki byłby najlepszy sposób ochronny posiadaczy austryackich, rosyjskich i niemieckich banknotów przed stratą z powodu dewalutacyi.

5) Na jakiem pokryciu oprzeć walutę polską?
 a) kapitał akcyjny,
 b) pożyczka złota,
 c) pożyczka zagraniczna.

6) Jaki stosunek powinien istnieć między Bankiem Polskiem a państwem. To są mniej więcej główne pytanie, inne szczegółowe wyłanią się w dyskusyi.

M.

Święto 3. Maja.

WIELICZKA.

Święto narodowe 3-go maja obchodzono u nas nabożeństwem w kościele parafialnym i pochodem przez miasto okraszonym tradycyjnie mową burmistrza p. Aywasa. Stolików do zbierania składek komitet w tym roku nie urządził, więc i dochód na T. S. L. będzie mniejszy niż po inne lata.

Nasi domorośli politycy z pod znaku P. P. S. D. zamanifestowali swoje uczucia narodowe zupełnie odmiennie niż w ubiegłym roku, gdy brali udział w pochodzie, a mianowicie w ten sposób, że oficyalnie pracowali w kopalni jak podczas pamiętnych dni wyzwolin z austryackich kajdan, stanęli z bronią na straży wyłącznie partyjnych interesów, tak i teraz zaznaczyli swój patryotyzm.

Jednak to postępowanie bynamniej świętu narodowemu nie zaszkodziło i ludność cała obchodziła uroczystość z należytą powagą, a socyaliści stanęli na poziomie owych obrażonych dzieci, które usiadły w kącie i „nie bawią się“.

PIOTRKÓW.

(PAT). Celem uczczenia rocznicy Konstytucyi majowej odbyła się tu uroczysta msza polowa przy udziele wojsk władz cywilnych i rządowych i tysięcy publiczności.

POZNAŃ.

(PAT). Po raz pierwszy w wolnej Polsce obchodzono tu święto Trzeciego Maja przy udziele gości z Warszawy mianowicie około 100 posłów i delegacyi wojskowej z Królestwa Kongresowego. Gościom tym zgotowano na dworcu kolejowym w Poznaniu owacyne przyjęcie. Przybyli udali się następnie na Ławice, gdzie odbył się przegląd wojskowy będący kulminacyjnym epizodem święta. Wojska wszystkich gatunków broni odbyły defiladę przed zebraną generalicyą, posłami do Sejmu i przedstawicielami władz. Doskonała postawa żołnierzy wywarła na przedstawicieli ententy obecnych na uroczystości jak najlepsze wrażenie. Po przeglądzie wojskowym odbyło się uroczysto przyjęcie w halach Bazaru, przy udziale przedstawicieli rządu, Sejmu, władz wojskowych itd. Podczas przyjęcia olbrzymi pochód liczący wiele tysięcy gości przybył przed Bazar w drodze pod „Halde“ gdzie miał się odbyć uroczysty akt położenia kamienia węgielnego pod park narodowy. Na wezwanie członków Komitetu wykonawczego obecni na przyjęciu w Bazarze przyłączyli się do pochodu. Akt erekcyjny podpisali: arcybiskup prymas ks. Dalbor posłowie, przedstawiciele władz itd. Gdy przystąpiono do zamurowania pamiątkowego pergaminu tysięce osób szukały grudek ziemi. Popołudniu w salach kasyna wojskowego podejmowała wojskowość uroczyście wybitnych uczestników uroczystości a więc członków misyi zagranicznych, posłów sejmowych gości z Warszawy, przedstawicieli władz itd. Przedstawicieli władz sojuszniczych powitał w serdecznych słowach generał Dowbor Muśnicki. Przemawiało następnie kilku posłów.

LIDA.

(PAT). Uroczystość Trzeciego Maja obchodzono tu w uroczysty sposób. Po nabożeństwie w kościele garnizowym przeszedł pochód przez miasto. Wzięło w nim udział 5000 uczestników. Burmistrz miasta zawiadomił generała Szeptyckiego obecnego na uroczystym obchodzie, że jedną z głównych ulic miasta nazwano jego imieniem. Generał Szeptycki wygłosił przemówienie w którem wzy-

wał do obrony dopiero co uwolnionej od bolszewickiego najazdu części kraju.

WIEDEŃ.

Wiedeń. (PAT). Z okazyi rocznicy Konstytucyi Trzeciego Maja odbyło się staraniem tutejszego poselstwa polskiego uroczyste nabożeństwo w kościele polskim na Rennweg. Msze św. celebrował ks. biskup Bandurski w otoczeniu całego kleru polskiego. Po nabożeństwie wygłosił ks. Bandurski podniosłe kazanie. W nabożeństwie wzięło udział wielu przedstawicieli misyi zagranicznych w Wiedniu z nuncyuszem papieskim Valfre di Bonzo na czele. Państwa sprzymierzone reprezentowali radca legacyjny Cherisey i generał Hallier (Francya), prof. Collidge i kapitan Roosevelt, oraz p. Parker (Ameryka), komisarz polityczny Maschioro Vivalta oraz 5 oficerów z pułkownikiem Campana na czele (Włochy), poseł Tuszar z małżonką i kilku członkami poselstwa (Czechy), pos. Pogacznik (Państwo południowosłowiańskie), poseł Isopescul Grescul (Rumunia), generalny konsul Chilai-Diti (Persya), oraz szereg przedstawicieli państw neutralnych. Kolonia polska z przedstawicielami poselstwa polskiego na czele zjawiła się w komplecie. Obecni byli ponadto bawiący w Wiedniu członkowie komisyi sejmowej.

Co słychać w mieście?

Kraków, 3 maja.

Zjazd Ludowo-Narodowy.

Stronnictwa, zgrupowane w Związku Ludowo-Narodowym, urządzają w Warszawie w dniu 11 maja zjazd swych przedstawicieli.

—o—

Rozruchy w Rzeszowie i Mielcu.

Jak się dowiadujemy od osób, przybyłych wczoraj z Rzeszowa, dnia 1 maja *wybuchły w Rzeszowie rozruchy, skierowane przeciwko paskarzom. Rozbito kilka sklepów paskarskich.* Na drugi dzień był względny spokój. W sobotę *rozruchy trwały znowu przez cały dzień.* Interweniowało wojsko. Wczoraj rano wzburzenie trwało dalej. *Sprowadzono wzmocnioną asystencyę wojskową.*

W Mielcu wybuchły dnia 1 maja rozruchy na tle aprowizacyjnem. *Chłopi z okolicznych wsi zwrócili się przeciwko paskarzom i zniszczyli kilka sklepów.*

—o—

Napad rabunkowy w Podgórzu.

Dnia 2 bm. około godz. 9 wieczór do mieszkania Uebersfelda, fabrykanta mydła, zamieszkałego przy ulicy Józefińskiej, wpadło podczas kolacyi czterech bandytów. Bandyci przyłożyli rewolwery do głów obecnych i zażądali wydania pieniędzy. Żona Uebersfelda oddała klucze od kasy, z której bandyci zabrali 12.000 koron i książeczki Kasy oszczędności. Następnie przeprowadzili rabusie rewizyę osobistą u rodziny Uebersfeldów i zabrali biżuteryę, poczem oddalili się, zostawiając na straży jednego z towarzyszów. Bandyta zapowiedział, że przez godzinę nie wolno im wyjść z mieszkania, w przeciwnym razie cała rodzina „zostanie zastrzelona". Odchodząc po godzinie bandyta oświadczył, że pieniądze i biżuterya odesłane zostaną do kasy bolszewickiej w Warszawie. Za bandytami wdrożono pościg.

—o—

Tajemnicze morderstwo.

Nad Wisłą, na polach Bodzynowskich koło Wieliczki, znaleźli włościanie w niedzielę 4 bm. nad ranem wśród kałuży krwi zwłoki, około 35-letniej kobiety. Zwłoki były przykryte kocem czerwono-zielonym. Na głowie i na całem ciele są widoczne liczne rany i sińce, zadane tępem narzędziem. Zachodzi więc uzasadnione podejrzenie morderstwa. Obok zamordowanej leżała fotografia, potwierdzona przez lwowską dyrekcyę policyi, na nazwisko Zofii Maziarz we Lwowie. Ofiara mordu jest wzrostu średniego, oczy i włosy czarne, wygląd inteligentny.

—o—

Afera ze smalcem.

Delegatura min. aprow. komunikuje:

Ze względu na ogłoszenie w dziennikach komunikaty w sprawie smalcu i cukru w sklepie Mendlera, przy ulicy Kopernika l. 36, konstatuje się, że w budynku tym mieszczą się trzy Urzędy administracyjne, a to powiatowy Urząd gospodarczy i powiatowy oddział kontroli wywozu, oba będące Oddziałami starostwa krakowskiego, a wreszcie czasowo Wydział kontroli aprowizacyjnej Sekcyi min. aprowizacyi, na czele którego stoi p. Dr Studziński. Wydział ten jest drugą instancyą wobec starostwa.

Jak stwierdzono niezbicie, zapasy należą do powiatowego Urzędu gospodarczego i są własnością powiatu krakowskiego. Powiatowy Urząd gospodarczy we środę popołudniu, tj. 30-go kwietnia, sprowadził do wspomnianego magazynu 100 cetnarów metrycznych tłuszczu, przyznanego przez Sekcyę ministerstwa aprowizacyi i w piątek, dnia 2 maja zjechało około 30 furmanek z gmin powiatu, celem odbioru. Wskutek zapieczętowania składu, odjechały bez tłuszczu i otrzymają go dopiero w dniach najbliższych, według sporządzonej repartycyi. Cukier, będący również własnością powiatu, zużywany jest stopniowo i stanowi ostatni zapas, jaki starostwo posiadało poprzednio i *w innych sklepach miasta Krakowa.*

Starostwo otrzymało w kwietniu 80 cetnarów metr. tłuszczu, z czego 72 ctn. metr. sprzedał Urząd gospodarczy gminom za pośrednictwem Ajencyi handlowej, (Związku ekonomicznego Kółek rolniczych), która nie mogła się podjąć rozsprzedaży przydzielonego później wagonu, a 800 kilogramów zdeponował Urząd gospodarczy dla drobnej *rozsprzedaży na asygnaty z składzie Mendlera.* Smalec ten wydawano w kwietniu i z tego miesiąca pochodzą omawiane w komunikatach asygnaty. Wydział kontroli aprowizacyjnej prowadzi szkontrum zapisków i zapasów i ustali rozmiar winy, co do sposobu prowadzenia rozdawnictwa. Wydział umożliwił starostwu objęcie wspomnianych zapasów *na jego własny rachunek,* a na przyszłość wobec faktu, że powiatowy Urząd gospodarczy nie dysponuje gotówką na zakupno towarów, ustalił sposób sprowadzania *tłuszczów itp. artykułów przez kooperatywy pod kontrolą starostwa.*

—o—

ODWOŁANIE AUDYENCYI U GEN. DEL. DRA GAŁECKIEGO. Biuro prasowe Gen. Del. komunikuje: Z powodu wyjazdu Gen. Del. Dra Gałeckiego audyencye przez kilka dni zostały wstrzymane.

W SPRAWIE PASZPORTÓW ZAGRANICZNYCH. W sprawie wydawania paszportów na wyjazd za granicę rząd polski opracował szereg nowych przepisów. Osoby wyjeżdżające z kraju muszą posiadać paszporty wizowane przez przedstawicieli państw do których jadą, i przez które przejeżdżają. Bezwzględnie nie wydaje się paszportów do państw, z którymi Polska znajduje się w stanie wojny lub w stosunkach wrogich (Rosya, Niemcy, Ukraina, Czechy, i Węgry), a chwilowo jest wzbroniony również wyjazd do państw ententy (Francya, Anglia, Ameryka, Włochy, Belgia), oraz do Szwajcaryi. Do tych ostatnich państw jeździć można jedynie w sprawach **publicznych** i tylko na zlecenie rządu lub poważnych instytucyi przemysłowo-handlowych. Wizowanie paszportów dla obywateli polskich wyjeżdżających za granicę zastrzegło sobie min. spraw. zagranicznych w Warszawie. Również paszporty cudzoziemców, za wyjątkiem obywateli państw ententy, upoważnione urzędy mogą wizować tylko za uprzednią wizą min. spraw zagranicznych.

W sprawie wydania paszportów zagranicznych rada ministrów postanowiła, że wydawanie ich przekazuje się upoważnionym organom min. spraw wewn., że ministerstwo to w porozumieniu z min. spraw wojskowych mają prawo wydawać instrukcye w tej mierze, a sprawą przepustek dla robotników sezonowych urегuluje min. spraw. wewn. w porozumieniu z min. opieki społecznej.

Min. spraw. wewn. ustaliło formę paszportu zagranicznego. Dla otrzymania go należy wnieść do lokalnych urzędów administracyi politycznej (w miastach dyrekcya policyi, gdzieindziej powiatowi komisarze rządowi) podanie opłacone 4 markami polskimi i po marce za każdy załącznik. Wskazać należy cel, i kierunek podróży, oraz złożyć paszport lub inny dokument, formularz ustalonej formy w 2 egzemplarzach podpisanych przez petenta i z 2 poręczycieli i fotografie wyjeżdżających (dzieci od lat 12). Najdłuższy termin wynosi 6 miesięcy.

Opłata za paszport wynosi 25 mk. Poborowi w wieku od lat 18 do 25 nie mogą, chyba w okolicznościach wyjątkowych otrzymywać paszportów, zdolni do służby od 25 do 50 lat mogą wyjeżdżać tylko za zezwoleniem odnośnego D. O. G.

KOMISYA ŚLEDCZA DLA BADANIA ZAŻALEŃ NA NADUŻYCIA URZĘDNIKÓW. Biuro prasowe Gen. Del. komunikuje: Wskutek uchwały Rady przybocznej z 26 kwietnia i na mocy upoważnienia min. spraw wewnętrznych Gen. Del. Dr Gałecki powołał do życia komisyę śledczą dla badania zażaleń ludności na nadużycia urzędników administracyjnych. Zadaniem komisyi tej będzie pod kierunkiem starszych urzędników administracyjnych badać prawdziwość zażaleń wpływających i wydawać opinię w tym przedmiocie. Zażalenia (nieanonimowe) należy wnosić wprost do Komisyi śledczej namiestnictwo (Kraków, Rynek, Krzysztofory). W skład Komisyi wchodzą: członkowie Rady przybocznej Gen. Del. pp.: Czarnecki, Englisch, dr Ptaś, dr Tertil i dr Włodek.

Ukonstytuowanie się Komisyi, która zaraz rozpocznie swą działalność, nastąpi w poniedziałek. 5 bm. Z ramienia Gen. Del. przydzielonym został do Komisyi tej radca nam. Biederman.

OFICERSKIE ODZNAKI. Za czasów austryackich uważały władze odznaki oficerskie, nawet gwiazdki lub „bączka" za świętość. Obecnie spotkać można na ulicy andrusów w czapkach oficerskich, z orłem legionowym, taśmą srebrną i „słońcem", a ponieważ wyszły niedawno przepisy, zabraniające noszenia części umundurowania wojskowego, należałoby przypilnować, aby te zarządzenia nie zostały tylko na papierze.

POLSKIE ASYGNATY SKARBOWE są do nabycia w głównym komitecie propagandy polskiej pożyczki państwowej, w kasie krajowej i we wszystkich urzędach podatkowych. Tylokrotnie o tem pisano we wszystkich dziennikach, że dziwić się należy, iż znajdują się jeszcze kierownicy instytucyi finansowych, którzy tego nie wiedzą i dają wyraz swemu oburzeniu pod adresem ministerstwa skarbu. Biura głównego komitetu propagandy mieszczą się przy ul. św. Gertrudy l. 7.

KRWAWA AWANTURA W KAWIARNI TEATRALNEJ. Wczoraj wieczorem przyszło do awantury w kawiarni teatralnej, podczas czego żydsyonista Gustaw Landau rzucił się na oficera wojsk polskich, który użył szabli i ciął Landaua w głowę. Wezwany lekarz pogotowia opatrzył rannego.

AWANTURNICZE MAŁŻEŃSTWO. Do szynku Wildsteina w Rynku głównym przyszedł onegdaj w południe Antoni Zieliński z małżonką i zażądał wódki. Gdy właściciel szynku nie chciał mu podać wódki, rzucił na niego stołkiem i mocno go poturbował, poczem porozbijał klosze i flaszki, stojące na bufecie. Awanturom położyła kres policya, która zabrała podochoconego obywatela „pod Telegraf", gdzie rozmyśla teraz nad czynem, popełnionym w stanie podniecenia alkoholem.

„WIERNY" STRÓŻ TABORÓW WOJSKOWYCH. Ubiegłej nocy stróż taborów wojskowych na Rakowicach, Jan Grabek urządził sobie licytacyę wozów taborowych, sprzedając je jakiemuś amatorowi. Patrol policyjna przeszkodziła tranzakcyi i aresztowała stróża. Podczas rewizyi w mieszkaniu Grabka znaleziono kosze z rzeczami wojskowemi widocznie przeznaczono do sprzedania.

FAŁSZYWE STEMPLE CZESKIE NA BANKNOTACH. Bank przemysłowy czeski w Krakowie skonfiskował u pewnego żyda, który przybył zmienić 100-koronówki stemplowane, 4000 koron w banknotach 100-koronowych, na których nalepione są fałszywe stemple czeskie. Sprawę oddano policyi krakowskiej.

KRADZIEŻ KONIA. Onegdaj na jednym z placów targowych w Krakowie skradziono p. Misiorowi, gospodarzowi z pod Wieliczki, konia rosłego wartości 7000 koron.

WYDAWCA: W ZASTĘPSTWIE SPÓŁKI WYDAWNICZEJ: STANISŁAW RYMAR. — REDAKTOR: LUDWIK SZCZEPAŃSKI.
DRUKARNIA I STEREOTYPIA EUGENIUSZA I DRA KAZIMIERZA KOZIAŃSKICH W KRAKOWIE. — ULICA KARMELICKA 16. — TELEFON 315.